

PÁZMÁNY BÖLCS-ÉS Z

• ORSZÁGOS TANULMÁNYI VERSENY •

TÖRTÉNELEM

2024/2025. I. forduló
írásbeli teszt (munkapéldány)

Online kitöltendő:

<https://forms.gle/UtTKgU1CeEz4Mxve6>

határidő: 2024. november 8.

Kedves Versenyző!

Az idei év az olimpiai játékok éve is volt, ezért gondoltuk úgy, hogy a tesztfeladatok során és a szóbeli döntőn egyaránt a sportra, és a játékokra helyezzük a hangsúlyt.

A továbbjutóktól a szóbeli döntőre szokás szerint egy **12 percn**yi időtartamú kiselőadást (referátumot) várunk. Az alábbi átfogó címek csupán **mintául** szolgálnak, lehet választani közülük is, de a megadott időtartományon (ókortól 1945-ig) belül **teljesen szabadon**, egyéni érdeklődés, ötlet alapján feldolgozható bármely a sport- és játéktörténelem alá besorolható téma.

A választott témakört mindenképpen kérjük szűkíteni, általánosságok helyett **konkrét példák, egyedi esetek** alapján kidolgozni a referátumot.

A tavalyi versenyhez hasonlóan, de **nem** kötelező jelleggel, az előadók egyes szám első személyben, **éntörténetként is** előadhatják prezentációjukat. A történelmi hűségre gondosan ügyelve, valós és – ha szükséges fikatív – elemeket keverve idézhetik fel a múlt eseményeit.

- 1. Sport és kultusz. Az antik világ vagy a közép-amerikai kultúrák sporteseményeinek kapcsolata a vallással.*
- 2. A lovagi tornák mint sport és mint hatalmi reprezentációs demonstráció.*
- 3. A bajnívás és a párbaj mint ügydöntő gyakorlat. A Botond-mondától a törökkori párviadalokon át egészen a dualizmuskori ismert vagy kevésbé ismert párbajhősökig.*
- 4. Civil társadalom és sport, a dualizmuskor egyesületi sportkultúrája.*
- 5. Sport és hatalom, sport és a politika kapcsolata.*

A felkészüléshez a közoktatásban használt tankönyvek mellett történelmi monográfiák, tanulmánykötetek, szakfolyóiratok, forráskiadások, történelmi szöveggyűjtemények, valamint a világhálón található különböző történelmi tárgyú szakmai portálok használata ajánlott.

Szakirodalomként a Wikipédia, valamint kétes hitelességű honlapok kerülendőek, feltüntetésük nem elfogadott.

Ez a letölthető feladatlap munkapéldány, a véglegesnek szánt válaszokat a fent megadott link alatt található online felületen keresztül kérjük beküldeni a verseny zsűrijének.

Jó munkát, eredményes versenyzést kívánunk!

Budapest, 2024. október 10.

A szervezők

TESZTKÉRDÉSEK

1. Továbbjutás esetén milyen témakörben készítené el szívesen a referátumot? (Nem a végleges címre, hanem egyelőre a témakörre vagyunk kíváncsiak.) [1p]

2. Gyűjtsön szakirodalmat (könyv és folyóiratcikk címeket) és/vagy forrásokat, amelyek a választott témakör kidolgozásához nyújthatnak segítséget! Legalább öt mű szerzőjét és címét tüntesse fel! [5p]

3. Fogalmazzon meg előzetesen két-három olyan kérdést, amelyekre a tervezett referátum választ adhat! [4p]

4.1 Melyik a kakukktojás? [1p]

- a) Batu kán
- b) Vatikán
- c) Mohikán
- d) Giráj kán

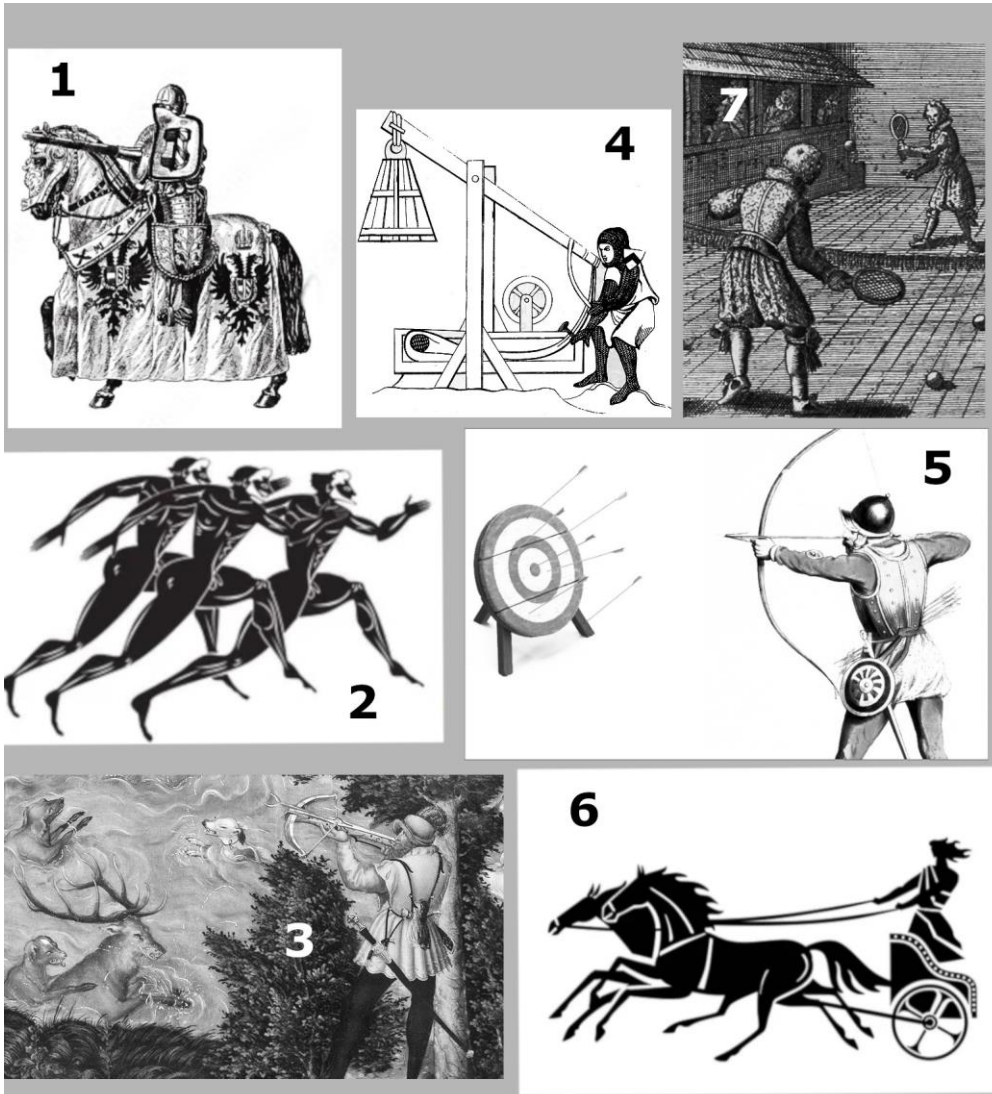
4.2 Melyik a kakukktojás? [1p]

- a) Trencsénfogas
- b) Círókahosszúmező
- c) Guglinsekeresd
- d) Baromlak

4.3 Melyik a kakukktojás? [3p]

- a) Libetbánya
- b) Besztercebánya
- c) Selmecebánya
- d) Gölnicbánya

5. Az alábbi képek közül az egyik elem kakukktojás. Melyik az, és miért? [4p]

6. "Igaz vagy hamis?" A következő feladatok megoldása előtt az alábbi linken található tanulmányt olvassa el! [10p]

<https://ujkor.hu/content/fohercegek-a-frontvonalban-i-habsburg-ferdinand-fiaia-schmalkaldeni-haboruban>

6. a) Miksa és Ferdinánd hercegek olasz táncmestertől tanultak táncolni.

Igaz

Hamis

Nem eldönthető

6. b) A hercegek Anna királyné társaságában ismerkedtek meg a brüsszeli udvari étellel.

Igaz

Hamis

Nem eldönthető

6. c) Miksa főhercegek a hadjáratok során mértéktelenül fogyasztott bort.

Igaz

Hamis

Nem eldönthető

6. d) Móric szász herceg baráti viszonyban volt a főhercegekkel.

Igaz

Hamis

Nem eldönthető

6. e) A harcokban a főhercegek nem vettek részt.

Igaz

Hamis

Nem eldönthető

7. A XII. században a pápa és a császár követői megállapodnak, hogy a vitás kérdések elrendezése céljából az ókori **olümpiai játékok** mintájára versenyeket rendeznek. Önt, mint az ókori forrásokat és a korabeli udvari életet egyaránt jól ismerő tudós bencés szerzetest bízzák meg azzal, hogy kitalálja a versenyszámokat. Írja le röviden, mely 5-6 sportágban mérik össze erejüket a pápa és a császár által verbuvált lovagok és nemes ifjak! Indokolja választását! [6p]

8. Jelölje meg a helyes választ! [8p]

8.1 Melyik tevékenység vált népszerűvé a barokk kori főúri kertekben?

- a) labirintusjáték
- b) labdarúgás
- c) teniszezés
- d) úszás

8.2 Melyik szabadidős tevékenység vált először *tömegszórakozássá* az újkorban?

- a) zenehallgatás
- b) sport
- c) olvasás
- d) színház

8.3 Mit jelentett a "salon" a XVII-XVIII. századi francia kultúrában?

- a) éttermet
- b) irodalmi-társasági összejövetelt
- c) művészeti galériát
- d) fodrászszalont

8.4 Mi volt a Roland-ének?

- a) egy egyházi himnusz
- b) egy lovagi eposz
- c) egy népi ballada
- d) egy trubadúr szerelmes vers

8.5 Melyik egyetem volt a legrégebbi Európában?

- a) Oxford
- b) Párizs
- c) Bologna
- d) Salamanca

8.6 Melyik művészeti stílus jellemző a XVII. századra?

- a) rokokó
- b) gótika
- c) reneszánsz
- d) barokk

8.7 Melyik hangszer volt a legjellemzőbb a trubadúrok előadásában?

- a) kürt
- b) lant
- c) orgona
- d) dob

8.8 Mi volt a solymászat társadalmi jelentősége?

- a) élelemszerzés
- b) uralkodói hatalmi reprezentáció
- c) paraszti szórakozás
- d) vallásos szertartás

9. Rakja keletkezésük szerint időrendi sorrendbe az alábbi hirdetéseket! [6p]

1. kép

2. kép

3. kép

